

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUUSEUM
FOND K 46711-2

12 lk

Sm. Annusele

6. IX 69. a.

P E D A G O O G I K A E R I K L A S S I

(lasteaia kasvataja)

P R O G R A M M

9.-11. klassile

Üldharidusliku keskkooli pedagoogika eriklassi (laste-
teadja kasvataja) eesmärgiks on õpilastele anda lihtsas vor-
mis ja lühidalt teoreetiliste ja praktiliste oskuste mi-
nimum, mis võimaldaks neil töötada kasvatajatena laste-
aedades.

Erialaline ettevalmistus toimub 9., 10., 11. klassi-
des vastavalt järgmisele õppeplaanile.

Õppeaine	Tundide arv aastas			
	9. klass	10. klass	11. klass	kokku kursusel
1. Lapse anatoomia, füsio- loogia ja hügieen	10	-	-	10
2. Lapse psühholoogia	10	-	-	10
3. Pedagoogika	50	24	-	74
4. Õpetamise meetodika kooli- eelsetes lasteasutustes	36	46	-	82
5. Pedagoogiline praktika	72	108	-	180
	178	178	34	390

Märkus: 9. klassis toimub pideva praktika esimesel nä-
dalal 36 tunni ulatuses teoreetiline õppus.

1.

Lapse anatoomia, füsioloogia ja hügieen (10 t.)

1. Füüsilise arenemise iseärasused koolieelses eas
2. Hügieenimõuetele vastava keskkonna loomine
3. Koolieeliku isiklik hügieen
4. Esmaabi andmine

2.

Lapse psühholoogia (10 t.)

Aistingud, tajud, tähelepanu	2 tundi
Mälu, fantaasia, mõtlemine	3 "
Tundmused, tahe	2 "
Isiksus (tarbed, huvid, võimed, andekus, tempera- ment, iseloom)	3 "

3.

Pedagoogika (74 t.)

I. Pedagoogika üldised alused 10 tundi

1. Kasvatuse kui ühiskondliku nähtuse olemus
2. Kasvatus ja areng
3. Kommunistliku kasvatuse eesmärgid ja
ülesanded
4. Rahvahariduse süsteem NSV Liidus

II. Koolieelsete laste kasvatamine ja õpetamine 60 tundi

1. Koolieelsete lastesõpruste tüübid,
nende tööülesanded ja sisu (2 t.)
2. Lasteaia kasvataja (2 t.)
3. Kehaline kasvatus (10 t.)
Kehalise kasvatuse ülesanded ja selle
eriline koht lasteasutuses eesnes koo-
lieelse lapse anatoomilis-füsioloogil-
iste iseärasustega.
Kehalise kasvatuse ülesanded ja sisu:

lapse elu ja tervise kaitse, organismi karastamine, liigutuste arendamine, hügieeniharjumuste kasvatamine.

Hügieeniharjumuste kasvatamise võtted. Päevarežiim, selle teaduslikud alused. Päevarežiimi iseärasused eri vanuserühmades. Kasvatustöö organiseerimine seoses režiimimomentide täitmisega.

4. Vaimne kasvatus (10 t.)

Vaimse kasvatuses ülesanded: mitmesuguste eakohaste teadmiste andmine ja nende alusel õige suhtumise kujundamine ümbritsevasse ellu; vaimsete võimete tunnetusprotsesside arendamine teadmiste omandamise käigus; emakeele omandamine; laste harjutamine vaimse tööga, vaimse töö oskuste ja vilumuste arendamine.

Õpetamise sisu. Õpetamise didaktilised alused; kasvataja juhtiv osa, süstemaatilisus ja järjekindlus, jõukohasus, näitlikkus, laste aktiivsus teadmiste omandamisel ja nende iseseisval kasutamisel. Kollektiivne ja individuaalne töö lastega õpetamise ajal. Tund - peamine õpetamise vorm lasteaias. Tunni koht päevarežiimis. Tunni iseärasused eri vanuserühmades. Tundide liigid. Õpetamise võtted. Kasvataja ettevalmistus tunniks. Mängu osa lapse vaimses kasvatuses.

5. Kõlbeline kasvatus (8 t.)

Marksistlik-leninlik õpetus kommunistlikust moraalist kui kasvava põlvkonna kõlbelise kasvatuse alus.

Kõlbelise kasvatuse ülesanded lasteaias: kujundada laste käitumist koos kõlbeliste tunnete ja elementaarse kõlbelise teadlikkuse arendamisega, arendada lastes positiivseid iseloomujooni, kasvatada kodumaa-armastust, sõbralikke suhteid teiste rahvaste vastu.

Laste käitumise kasvatamise meetodid: täiskasvanute ja laste eeskuju, selgitamine ja veenmine, harjutamine, heakskiit ja hukkamõist, Lastekirjanduse, teiste kunstiliikide ja mängu mõju laste käitumisele.

Lasteaias kasutatavad karistused: märkus, noomitus, aktiivse tegevuse piiramine, kasvataja neutraalne suhtumine lapsesse, lapse ajutine isoleerimine kollektiivist, ilmajätmine millestki meeldivast, Laste individuaalsete iseärasuste arvestamine pedagoogilise mõjutusvahendi valimisel.

Kodumaa-armastuse kasvatamine: armastuse kasvatamine oma kodukoha vastu, laste tutvustamine kodumaa loodusega, Tallinna ja Moskvaga.

V.I. Lenini kuju tutvustamine lastele.

Tutvustada lastele 2-3 Nõukogudemaa rahvust.

6. Töökasvatus (4 t.)

Töökasvatuse ülesanded: kasvatada austust ja armastust töö vastu, õpetada hindama ausat ja ühiskonnale kasulikku tööd, tundma töörõõmu, harjumust töötada, arendada jõukohaseid ja arenemiseks kasulikke töövilumusi.

Koolieelsete laste töö sisu ja liigid. Pedagoogiliste ja hügieeniliste nõuete täitmine laste tööprotsessi organiseerimisel. Mängu ja töö seos.

7. Esteetiline kasvatus (4 t.)

Esteetilise kasvatus ülesanded: õpetada lapsi nägema ja tundma ilu looduses, ümbritsevas elus, inimeste töös, käitumises, laste arusaamale vastavates kunstiteostes.

Esteetilise kasvatus peamised vahendid: olustiku esteetika, lastekirjandus, maalid, skulptuur, tarbekunst, sika, pidustused. Kujutavad tegevused esteetilise kasvatus vahendina.

8. Mäng (10 t.)

Mängu iseloomustus. Mängude liigid. Mängu koht päevarežiimis. Vajalike tingimuste loomine mänguks.

Mänguasjad. Mänguasjade valik eri vanuserühmadele. Loovmängud, nende iseloomused eri vanuseastmel. Kasvataja juhtiv osa.

Ehitusmängud, Ehitusmaterjal, konstrueerimisvõtete õpetamine. Mängud lume, liiva, saviga. Mänguasjade kasutamine ehitusmängus.

Mängud-dramatiseeringud kui loov-
mängu eri liik. Mängu juhtimine.

Liikumismängud.

Õppemängud. Õppemängude liigid ja ise-
loomustus. Materjali valik ja mängu juh-
timine eri vanuserühmades.

9. Peod ja mängupeod (2 t.)

Peod lasteaias ja nende kasvatuslik
tähtsus (Oktoobrirevolutsiooni aastapäeva
tähistamine, 1. mai, uue aasta, 8. märtsi
jt. tähistamine).

Peamised nõuded pidudele: ideeline
suunitlus, arusaadavus, ilu, laste aktiivne
osavõtt.

Peo kestus. Täiskasvanute osavõtt
peost.

Kingitused. Peo ettevalmistus.

Mängupeod lasteaias.

10. Õppe-kasvatustöö planeerimine (6 t.)

Õppe-kasvatustöö planeerimise tähtsus,
õige planeerimise tingimused. Planeerimi-
se metodika: eelmise töö analüüs, laste
teadmiste ja oskuste arvestamine. Kvarta-
lipleani koostamine. Nädalaplaneeri koos-
tamine. Kasvatustöö arvestuse täitmine.

11. Töö lastevanematega (4 t.)

Töö sisu ja vormid töös lastevanematega.
Kollektiivsed töövormid: lastevanemate
rühmakosolekud, üldkosolekud, laste-
vanemate komitee, näitused. Individuaal-
sed töövormid: vestlused, konsultatsioo-

nid, laste kodude külastamine. Pedagoogiline propaganda elanikkonna hulgas.

12. Lasteaed ja kool (2 t.)
Laste ettevalmistus kooliks. Järgivus lasteaia vanema rühma ja kooli I klassi töös.

4.

Õpetamise metoodika koolieelsetes lasteasutustes (116 tundi)

1. Kõnearendamise, ümbruse ja loodusega tutvustamise metoodika (50 t.)
Emakeele ja ümbritsevaga tutvustamise tähtsus ja ülesanded koolieelses kasvatuses. Töövormid emakeele õpetamisel ja ümbruse tutvustamisel. Laste kõne arendamine igapäevases elus. Laste sõnavara aktiveerimine. Sõnavara laiendamine vastavalt programmile. Sõnavara kinnistamine laste mängudes, jutustamisel ja kõnes. Grammatiliselt õige kõnekeele omandamine. Õige häälduse omandamine.

Vaatlused ja ekskursioonid, läbiviimise metoodika eri vanuserühmades.

Vestlused. Vestluste tähtsus laste mõtlemise arendamisel ja kõlbelisel kasvatusel. Kasvatada oskust vastata õigesti esitatud küsimustele. Vestluste teemad vastavalt programmile.

Näitlike vahendite kasutamine. Vestluse juhtimise metoodika.

Õppemängud. Õppemängu vahendite valmistamine. Laste ümberjutustused ja laste jutustamine kogemuste põhjal ning fantaasia järgi. Algõpetus. Loodusnurk lasteaias, selle sisustamine, laste töö loodusnurgas. Katseaed: laste töö katseaias, loodusega tutvustamine katseaias kaudu.

Kodu- ja metsloomade tutvustamine.

Loodusega tutvustamine eri aastaaegadel.

Emakeele programmi analüüs. Töö planeerimine.

2. Lastekirjandus ja ilmekas lugemine (10 t.)
Ülevaade eesti lastekirjanduse arengust.
Ülevaade vene lastekirjanduse arengust. Rahvaluule kasutamine lasteaias.
Ilmeka lugemise põhialusel.
3. Kehalise kasvatuse metoodika (20 t.)
Tutvumine kehalise kasvatuse programmiga.
Hommikvõimlemise komplektide koostamine ja läbiviimise metoodika eri vanuserühmades.
Liikumismängude valik ja läbiviimise metoodika, liikumismängu koht päevarežiimis, Võimlemisharjutuste valik ja tunni ülesehitus eri vanuserühmas. Sportlikud mängud ja harjutused (kelgutamine, suusatamine, uisutamine, ujumine, jalgrattasõit, kiikumine, pallimäng, keegli- ja kurnimäng jne.). Laste liikumise juhtimine õues viibimisel, individuaalsete iseärasuste arvestamine.
Töö planeerimine.
4. Joonistamise, voolimise, kleepetöö ja meisterdamise õpetamise metoodika (29 t.)
Laste kujutava tegevuse iseärasused. Kujutava

tegevuse liigid, programm.

Praktiline töö savi ja plastiliiniga, Tutvuda programmis esitatud töövõtetega.

Joonistamine. Tutvuda joonistustarvetega, töövõtete ettenäitamisega lastele (pliiats, guašš, akvarell, kriit). Kleepetöö erinevas tehnikas (käärilõiked, rebimine). Mänguasjade valmistamine paberist, tikutoosidest, serpentiinist, looduslikust materjalist.

Kujutavate tegevuste tundide läbiviimise metoodika. Töö planeerimine.

5. Muusikalise kasvatuse metoodika (6 t.)

Muusikalise tunni ülesehitus, selle koostisosad. Rühmakasvataja osa muusikatunnis. Laul ja muusika igapäevases elus.

6. Arvutamise õpetamise metoodika (8 t.)

Arvutamise programmi analüüs. Arvutama õpetamise vormid: igapäevases elus, tundide koostisosana, arvutamistunnina. Näitlike vahendite valmistamine arvutamiseks. Arvutamise tunni läbiviimise metoodika.

Töö planeerimine.

Kehalise kasvatuse tunni vaatlus.
Laste tegevuse organiseerimine
õues viibimisel.

Joonistamise, voolimise, kleepe-
töö ja mänguasjade valmistamise
tundide vaatlus.

Muusikatunni vaatlus.

Mängupeo vaatlus.

1 nädal (30 tundi)

Viia iseseisvalt läbi
liikumismäng õues viibi-
misel.

Viia iseseisvalt läbi
2 tundi vabal valikul.

Viia iseseisvalt läbi
kogu kasvataja töö rüh-
mas päeva I ja päeva II
poolel vaheldumisi (rüh-
mas on 2 praktikanti).